

1381/2022

Helsingissä 29.12.2022

Valtioneuvoston asetuseläinten hyvinvointikorvauksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 70 artiklan mukaisesta eläinten hyvinvointikorvauksesta ja sen toimeenpanosta. Eläinten hyvinvointikorvaus on osa Euroopan komission hyväksymää Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaa vuosille 2023–2027. Eläinten hyvinvointikorvausta voidaan myöntää ja maksaa strategiasuunnitelman voimassaoloaikana valtion talousarviossa osoitettujen varojen rajoissa.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *naudalla* maidon, lihan tai muiden elintarvikkeiden tai vuoden tuottamiseksi taikka muuta vastaavaa tarkoitusta varten pidettävää nautaeläintä lukuun ottamatta Belgian Blue -rotuisia nautoja ja vesipuhveleita;
- 2) *vasikalla* alle kuuden kuukauden ikäistä nautaa;
- 3) *sialla* lihan tai muiden elintarvikkeiden tuottamiseksi tai siitoskäyttöä taikka muuta tarkoitusta varten pidettävää sikaa, ei kuitenkaan villisikaa eikä lemmikkieläimenä pidettävää minisikaa;
- 4) *lihasialla* lihantuotantoon tarkoitettua yli kolmen kuukauden mutta alle kahdeksan kuukauden ikäistä sikaa;
- 5) *emakolla* eläinyksiköistä eräissä maaseudun kehittämisen korvauksissa ja kansallisissa maa- ja puutarhatalouden tuissa annetun valtioneuvoston asetuksen (1378/2022) 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua sikaa;
- 6) *ensikolla* vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä sikaa sen ensimmäisestä tiineytyksestä porsimiseen;

- 7) *siipikarjalla* munivia kanoja ja näiden emoja sekä lihantuotantoon kasvatettavia broilereita ja kalkkunoita;
- 8) *munivalla kanalla* vähintään 16 viikon ikäistä kanaa, jonka munantuotanto käytetään kulutukseen tai poikasten tuotantoon;
- 9) *broilerilla* lihantuotantoa varten jalostettua noin 40 vuorokauden iässä teurastettavaa kananpoikaa sekä luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 mukaisesti harjoitettavassa tuotannossa yli 81 vuorokauden iässä teurastettavaa kananpoikaa;
- 10) *karitsalla* vähintään kahden kuukauden ja enintään 12 kuukauden ikäistä lammasta;
- 11) *pässillä* yli 12 kuukauden ikäistä urospuolista lammasta;
- 12) *vuohipukilla* yli 12 kuukauden ikäistä urospuolista vuohta, ei kuitenkaan kääpiövuohta;
- 13) *karitsakamarilla* rajattua aluetta, jonne kaikki karitsat mahtuvat samanaikaisesti ja jossa on karitsoille sopiva rehustus.

3 §

Sitoumuskausi

Eläinten hyvinvointikorvausta koskeva hyvinvointisitoumus alkaa sitoutumisvuoden tammikuun 1 päivänä ja päättyy joulukuun 31 päivänä.

4 §

Hyvinvointisitoumukseen valittavat eläinlajikohtaiset toimenpiteet

Viljelijä voi valita nautatilalla seuraavia toimenpiteitä:

- 1) nautojen hyvinvointisuunnitelma;
- 2) nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat;
- 3) vasikoiden olosuhteiden parantaminen;
- 4) urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen;
- 5) nuorkarjan laidunnus;
- 6) emo- ja lypsylehmien laidunnus;
- 7) nautojen ulkoilu.

Viljelijä voi valita sikatilalla seuraavia toimenpiteitä:

- 1) sikojen hyvinvointisuunnitelma;

- 2) vapaaporsitus;
- 3) parannetut porsimisolosuhteet;
- 4) emakoiden ja ensikoiden olosuhteiden parantaminen;
- 5) vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen;
- 6) lihasikojen olosuhteiden parantaminen.

Viljelijä voi valita lammas- ja vuohitilalla seuraavia toimenpiteitä:

- 1) lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma;
- 2) lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen;
- 3) lampaiden ja vuohien laidunnus.

Viljelijä voi valita siipikarjatilalla seuraavia toimenpiteitä:

- 1) siipikarjan hyvinvointisuunnitelma;
- 2) siipikarjan olosuhteiden parantaminen.

5 §

Toimenpiteiden valinta

Viljelijä voi valita eläinlajikohtaisia toimenpiteitä vuosittain eläinten hyvinvointikorvausta hakiessaan. Viljelijä voi sitoutua toteuttamaan toimenpiteitä yhden tai usean eläinlajin osalta. Kunkin eläinlajin osalta on valittava vähintään kyseisen eläinlajin hyvinvointisuunnitelmaa koskeva toimenpide. Viljelijä voi valita eläinlajikohtaisen toimenpiteen, jos toimenpide soveltuu maatilan tuotantorakenteeseen sekä sen teknisiin järjestelyihin. Viljelijän on toteutettava toimenpidettä sen eläinlajin tai eläinryhmän tuotantoeläinten osalta, jotka ovat toimenpiteen kohteena ja viljelijän hallinnassa.

Jos viljelijä valitsee 4 §:n 1 momentin 7 kohdassa ja 5 tai 6 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, hänen on noudatettava kummankin toimenpiteen ehtoja.

6 §

Rajoitukset toimenpiteitä valittaessa

Viljelijä ei voi valita 4 §:n 1 momentin 5–7 kohdassa eikä 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sellaisen eläinlajin osalta, josta hän on antanut sitoumuksen luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta. Jos viljelijä on valinnut jonkin edellä mainituista toimenpiteistä sellaisen eläinlajin osalta, josta hän antaa sitoumuksen luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, viljelijän on luovuttava valitsemastaan toimenpiteestä.

Viljelijä ei voi valita 4 §:n 1 momentin 5–7 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, jos maatilalla on vain läpi vuoden ulkona kasvatettavia biisoneja taikka Galloway-, Texas Longhorn- tai Ylämaankarja-rotuisia nautoja.

Jos viljelijä on valinnut 4 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen, poikinnutta lypsylehmää ja emolehmää saa pitää erillisessä vähintään yhdeksän neliömetrin karsinassa tai muussa vastaavassa tilassa vain väliaikaisesti.

Viljelijä voi valita 4 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä vain toisen.

Viljelijä ei voi valita 4 §:n 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä, jos maatilalla on tuotantoa virikehäkeissä.

7 §

Eläinten hyvinvointikorvauksen maksamisen edellytyksenä olevan eläinmäärän laskeminen

Eläinten hyvinvointikorvauksen maksamisen edellytyksenä olevaa eläinyksikkömäärää laskettaessa maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana otetaan huomioon eläinyksiköistä eräissä maaseudun kehittämisen korvauksissa ja kansallisissa maa- ja puutarhatalouden tuissa annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:ssä säädetyllä tavalla.

Viljelijän on ilmoitettava tukihakemuksessa korvausta hakiessaan sikojen ja siipikarjan osalta keskimääräinen eläinmäärä, josta hän hakee korvausta. Jos on kyse 4 §:n 2 momentin 6 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, korvausta haettaessa on ilmoitettava sitoumusvuoden aikana teurastettavien eläinten kokonaismäärä. Jos korvausta on haettu sioista tai siipikarjasta, viljelijän on ilmoitettava toteutunut eläinmäärä viimeistään Ruokaviraston määräämänä ajankohtana. Jos on kyse 4 §:n 2 momentin 6 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, viljelijän on toimitettava myös puolivuositteiset teurasraportit.

Jos 4 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä toteutetaan vain osan maatilan emakoiden ja ensikoiden osalta, eläinmäärää laskettaessa otetaan huomioon vain sellaiset toimenpiteen toteuttamiseen käytettävät porsituskarsinat, joissa emakot ja ensikot voivat porsia vapaasti. Eläinmäärä lasketaan siten, että yksi edellä mainittu porsituskarsina vastaa kahta eläinyksikköä.

8 §

Eläinten hyvinvointikorvauksen myöntämisen yleiset edellytykset

Eläinten hyvinvointikorvaus voidaan myöntää eläimestä, joka on tunnistettu ja rekisteröity sitoumuskauden alusta asti tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 102 ja 117 artiklassa sekä IV osan I osaston 2 luvun 1 jaksossa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä maaeläimiä pitäviä pitopaikkoja ja hautomoja sekä tiettyjen pidettävien maaeläinten ja siitosmunien jäljitettävyyttä koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/2035 22 ja 23 artiklassa, III osan I osaston 1 ja 2 luvussa, II osaston 1 ja 2 luvussa sekä III osaston 1 ja 2 luvussa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 soveltamissäännöistä tiettyjen pidettävien maaeläinten jäljitettävyyden osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/520 3 ja 13–15 artiklassa säädetyn mukaisesti sekä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) mukaisesti. Täyden korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että tilan kaikki kalenterivuoden aikana tukikelpoiset ja mahdollisesti tukikelpoiset naudat, lampaat ja vuohet on tunnistettu ja rekisteröity edellä mainittujen säädösten mukaisesti ja että eläimet ovat ilmoitetussa pitopaikassa. Pitopaikan toimijan on noudatettava tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 102 ja 117 artiklassa säädettyä kirjaamis- ja säilyttämisvelvoitteita.

Kunkin eläinlajin osalta on toteutettava kyseisen eläinlajin hyvinvointisuunnitelmaa koskevaa toimenpidettä, jotta muista kyseistä eläinlajeja koskevista toimenpiteistä voidaan myöntää eläinten hyvinvointikorvausta.

9 §

Eläinlajikohtaisten toimenpiteiden vähimmäisvaatimukset

Eläinten hyvinvointikorvauksen eläinlajikohtaisten toimenpiteiden vähimmäisvaatimuksena on eläinsuojelulain (247/1996) 4 ja 5 §: ssä säädetyn noudattaminen.

Nautatilalla on noudatettava 1 momentissa säädetyn lisäksi nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (592/2010) 6 §:n 3 ja 4 momentissa, 10 §:ssä ja 13 §:n 2 momentissa säädettyä.

Sikatilalla on noudatettava 1 momentissa säädetyn lisäksi sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (629/2012) 12 §:ssä ja 15 §:n 3 ja 4 momentissa säädettyä.

Lammas- ja vuohetilalla on noudatettava 1 momentissa säädetyn lisäksi lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (587/2010) 8 §:ssä ja 12 §:n 4 momentissa

sekä vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (589/2010) 8 §:ssä sekä 11 §:n 4 momentissa säädettyä.

Siipikarjatilalla on noudatettava 1 momentissa säädetyn lisäksi kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (673/2010) 6 §:ssä sekä 9 §:n 2 ja 3 momentissa, broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (375/2011) 7 §:ssä ja 10 §:n 2 ja 5 momentissa sekä kalkkunoiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (677/2010) 7 §:ssä sekä 10 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyä.

10 §

Nautojen hyvinvointisuunnitelma

Nautojen hyvinvointisuunnitelmaa koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatalan kaikkien nautojen osalta. Viljelijällä on oltava kokonaisvaltainen nautojen hyvinvointisuunnitelma sitoumuskauden alusta lähtien. Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, jonka tulee sisältää tilakohtaisia toimia nautojen hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava maatalan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen:

- 1) pitopaikan olosuhteet;
- 2) varautuminen häiriötilanteisiin;
- 3) tuotannon toteuttaminen;
- 4) eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ruokintasuunnitelma ja rehuanalyysi sekä ilmastoystävällisen ruokinnan toteuttaminen;
- 5) tautisuojaus;
- 6) hyvinvoinnin parantaminen;
- 7) mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 9 §:n 1 momentissa ja 11 §:ssä sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentissa ja 13 §:n 1 momentissa säädettyä.

11 §

Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat

Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinoita koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien nautojen osalta. Jokaista alkavaa poikimatonta 50 naudan ryhmää kohti on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa alle 12 kuukauden ikäisillä naudoilla on oltava tilaa vähintään kuusi neliometriä eläintä kohden ja yli 12 kuukauden ikäisillä naudoilla tilaa on oltava vähintään yhdeksän neliometriä eläintä kohden.

Poikineilla lypsylehmillä ja emolehmillä on oltava jokaista alkavaa 20 eläimen ryhmää kohden vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa eläintä varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa pinta-alan on oltava vähintään yhdeksän neliometriä eläintä kohden. Lypsylehmien koneellinen lypsäminen on oltava mahdollista.

Ryhmäkarsinoissa eläinten erilleen aitaamiseen on varauduttava. Makuualueen on oltava

kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Yli kuuden kuukauden ikäisillä naudoilla voidaan käyttää myös rakolattiakarsinoita, jos niissä on makuualueella rakolattiapehmikkeitä, kumitettuja palkkeja tai muita vastaavia lattiaa pehmentäviä rakenteita.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentissa ja 11 §:ssä säädettyä.

12 §

Vasikoiden olosuhteiden parantaminen

Vasikoiden olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien alle kuuden kuukauden ikäisten nautojen osalta. Vasikoilla on oltava runsaasti kuivitettu, kiinteäpohjainen ja pehmeä makuualue. Vähintään kuukauden ikäisiä vieroitettuja vasikoita on pidettävä ryhmäkarsinoissa, jos ryhmästä erottamiseen ei ole eläinlääketieteellistä tai eläinten vihamieliseen käyttäytymiseen liittyvää syytä. Ryhmäkarsinassa on oltava tilaa 2,25 neliometriä vasikkaa kohden. Jos vasikka on emän kanssa, tilaa on oltava kymmenen neliometriä. Tähän pinta-alaan saa sisältyä makuualat ja vasikoiden vasikkapiilot sekä lantakäytävät.

Maatilalla on oltava vasikalle pakastettua ternimaitoa tai ternimaitokorviketta. Ternimaidon laatu on mitattava ennen pakastamista. Pakastetun ternimaidon laadusta on pidettävä kirjaa. Vasikan on saatava maito tai maitojuoma imemällä nisästä tai tutista koko juottokauden ajan.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä ja 12 §:n 3 momentissa säädettyä.

13 §

Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen

Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien vähintään kuuden kuukauden ja enintään 18 kuukauden ikäisten urospuolisten nautojen osalta. Jokaista edellä mainittua nautaa kohden pinta-alaa on oltava lämminkasvattamossa vähintään 3,5 neliometriä ja kylmäkasvattamossa vähintään 5,5 neliometriä. Makuualueita on oltava vähintään puolet eläinkohtaisesta vähimmäispinta-alasta. Makuualue on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä tai rakolattiakarsinoissa makuualueella on käytettävä rakolattiapehmikkeitä, kumitettuja palkkeja tai muita vastaavia lattioita pehmentäviä rakenteita.

Urospuolista nautaa ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä. Eri sukupuolta olevia yli kahdeksan kuukauden ikäisiä nautoja, lukuun ottamatta siitossoneja, ei saa pitää samassa karsinassa. Jos on kyse ylämaankarjasta, edellä mainittu ikäraja on kymmenen kuukautta.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa, 4 §:n 1 momentissa ja 8 §:ssä sekä nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentissa säädettyä.

14 §

Nuorkarjan laidunnus

Nuorkarjan laidunnusta koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien vähintään kuuden kuukauden ja enintään kahden vuoden ikäisten naaraspuolisten nautojen osalta. Edellä mainitut naudat on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä. Laidunnuksesta on pidettävä kirjaa.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 17 §:n 1 momentissa säädettyä.

15 §

Emo- ja lypsylehmien laidunnus

Emo- ja lypsylehmien laidunnusta koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien yli kahden vuoden ikäisten naaraspuolisten nautojen osalta. Edellä mainitut naudat on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä. Laidunnuksesta on pidettävä kirjaa.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 17 §:n 1 momentissa säädettyä.

16 §

Nautojen ulkoilu

Nautojen ulkoilua koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien vähintään kuuden kuukauden ikäisten nautojen osalta. Edellä mainitut naudat on päästettävä ulkoilemaan vähintään 120 päivän aikana. Ulkoilusta on pidettävä kirjaa.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 17 §:n 1 momentissa säädettyä.

17 §

Sikojen hyvinvointisuunnitelma

Sikojen hyvinvointisuunnitelmaa koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien sikojen osalta. Viljelijällä on oltava kokonaisvaltainen sikojen hyvinvointisuunnitelma sitoumuskauden alusta lähtien. Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, jonka tulee sisältää tilakohtaisia toimia sikojen hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava maatilan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen:

- 1) pitopaikan olosuhteet;
- 2) varautuminen häiriötilanteisiin;
- 3) tuotannon toteuttaminen;
- 4) eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ruokintasuunnitelma ja rehuanalyysi sekä muu ruokinnan toteuttaminen;
- 5) tautisuojaus;
- 6) hyvinvoinnin parantaminen;
- 7) mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 9 §:n 1 momentissa sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n 1 momentissa ja 15 §:n 1 momentissa säädettyä.

18 §

Vapaaporsitus

Vapaaporsitusta koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilán kaikkien niiden vähintään kahdeksan kuukauden ikäisten emakoiden ja ensikoiden osalta, jotka porsivat vapaana. Ensikko ja emakko on pidettävä vapaana ennen porsimista, koko porsimisajan ja sen jälkeen koko imetysajan. Ensikon ja emakon liikkumista saa rajoittaa vain poikkeustapauksissa ja tilapäisesti, jos se on tarpeen eläinlääkinnällisten tai muiden hoitotoimenpiteiden, porsaiden turvallisuuden tai työturvallisuuden vuoksi. Edellä mainitut syyt rajoittamiselle ja rajoitustoimenpiteet on kirjattava.

Karsinassa on oltava kiinteää pohjaa. Lisäksi karsinassa on oltava riittävästi sopivaa materiaalia pesäntekoa varten sekä tongittavaksi ja kuivikkeeksi. Muokkautuvaa ja irtainta pesäntekomateriaalia on oltava tarjolla koko ajan porsimiseen asti. Virikemateriaalia ja kuiviketta on oltava koko ajan. Karsinassa on oltava katettu porsaspesä, jonka katto voidaan tarvittaessa avata.

Karsinan on oltava sellainen, että emakko pääsee esteettä kääntymään siinä ympäri. Karsinassa kääntöhalkaisijan on oltava vähintään 170 senttimetriä. Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään seitsemän neliometriä. Tästä tilasta porsailta on oltava vähintään yksi neliometri sellaista tilaa, jossa karsinarakenteet suojaavat porsaita jäämästä emakon alle.

Jos toimenpidettä toteutetaan vain osan maatilán emakoiden ja ensikoiden osalta, viljelijän on ilmoitettava sitoumista antaessaan niiden porsituskarsinoiden määrä, jotka täyttävät 2 ja 3 momentissa säädetyt edellytykset ja jotka ovat jatkuvassa käytössä 1 päivästä tammikuuta 31 päivään joulukuuta. Edellä mainittuja porsituskarsinoita on oltava käytössä vähintään yksi edellä mainittuna ajanjaksona.

Viljelijän on ilmoitettava sitoumista antaessaan toiminnassa olevien sekä rakenteilla olevien kuuden neliometrin karsinoiden lukumäärä.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 3 §:n 1 momentissa sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momentissa, 9 §:ssä ja 16 §:n 2 momentissa säädettyä.

19 §

Parannetut porsimisolosuhteet

Parannettuja porsimisolosuhteita koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilán kaikkien niiden vähintään kahdeksan kuukauden ikäisten emakoiden ja ensikoiden osalta, jotka porsivat vapaana. Ensikko tai emakko voidaan siirtää porsitushäkkiin kaksi vuorokautta ennen laskettua porsimista. Emakko voi olla porsitushäkissä korkeintaan kolme vuorokautta porsimisesta. Porsimisen jälkeen emakko voidaan pitää porsitushäkissä tilapäisesti enintään seitsemän vuorokautta, jos eläin on aggressiivinen, levoton tai häkissä pitämiseen on muu hyväksyttävä syy. Porsitushäkki on purettava tai avattava välittömästi käytön jälkeen niin, ettei se rajoita emakon liikkumista karsinassa. Porsitushäkin käyttöaika ja -syy on kirjattava.

Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään kuusi neliometriä. Porsailla on oltava tästä tilasta vähintään yksi neliometri sellaista tilaa, jossa karsinarakenteet suojaavat niitä jäämästä emakon alle. Ensikon tai emakon on päästävä esteettä kääntymään ympäri karsinassa. Porsailla on oltava karsinarakenteiden suojaamalla alueella hyvin kuivitettu makuualue. Pesäntekomateriaalia on oltava tarjolla koko ajan porsimiseen asti.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 3 §:n 1 momentissa sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momentissa, 9 §:ssä ja 16 §:n 2 momentissa säädettyä.

20 §

Emakoiden ja ensikoiden olosuhteiden parantaminen

Emakoiden ja ensikoiden olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien emakoiden ja ensikoiden osalta. Emakot ja ensikot on tiineytettävä pihatossa tai ryhmäkarsinassa, jossa emakot ja ensikot ovat koko tiineysajan vieroituksesta seuraavaan tiinehtymisen varmistamiseen asti. Ensikkoa tai emakkoa saa pitää tiineytyshäkissä enintään kahdeksan päivän ajan siemennyksen yhteydessä. Häkin käytöstä on pidettävä kirjaa.

Ruokintahäkkien ulkopuolista esteetöntä lattian kokonaispinta-alaa on oltava vähintään 2,25 neliometriä eläintä kohden. Edellä mainitusta tilasta vähintään 1,3 neliometriä eläintä kohden on oltava kiinteäpohjaista, kuivitettua makuuallueta tai eläimillä on oltava esteettömästi saatavilla heinää tai olkea. Tässä pykälässä tarkoitettuina häkkeinä ei pidetä enintään 600 millimetriä pitkiä lapaerottimia.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 3 §:n 1 momentissa sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momentissa ja 4 §:n 4 momentissa säädettyä.

21 §

Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen

Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien vieroitettujen porsaiden osalta. Vieroitetuilla porsailla on oltava:

- 1) katoksellinen kiinteälattiainen makuualue, joka on lämmitettävissä;
- 2) koko ajan helposti saatavilla heinää, olkea tai muuta muokattavaa ja syötävää ainesta virikemateriaalina.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut materiaalit ja ruokinta on kuvattava kirjallisesti.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 3 §:n 1 momentissa sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:n 1 momentissa säädettyä.

22 §

Lihasikojen olosuhteiden parantaminen

Lihasikojen olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilalla kaikkien kolmesta kuukaudesta kahdeksaan kuukauteen ikäisten lihasikojen osalta. Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti lihasikojen hyvistä olosuhteista, jotta eläimet voivat hyvin. Sikalan olosuhteita ja sikojen hoitoa mitataan ehjien saporoiden hyvinvointimittarilla.

Teurastamon lihantarkastuksessa todettujen ehjien häntien puolivuositainen määrä tulee olla yli 95 prosenttia.

Viljelijän on kirjattava tehdyt lihasikojen olosuhteita parantavat toimet hyvinvointisuunnitelmaan tai muuhun vastaavaan suunnitelmaan.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa ja 3 §:n 1 momentissa sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:n 1 momentissa säädettyä.

23 §

Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma

Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelmaa koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilalla kaikkien lampaiden ja vuohien osalta. Viljelijällä on oltava kokonaisvaltainen lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma sitoumuskauden alusta lähtien. Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, jonka tulee sisältää tilakohtaisia toimia lampaiden ja vuohien hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava maatilalla olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen:

- 1) pitopaikan olosuhteet;
- 2) varautuminen häiriötilanteisiin;
- 3) tuotannon toteuttaminen;
- 4) eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ruokintasuunnitelma ja rehuanalyysi sekä muu ruokinnan toteuttaminen;

- 5) tautisuojaus;
- 6) hyvinvoinnin parantaminen;
- 7) mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 9 §:n 1 momentissa, lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä ja 12 §:n 1 momentissa sekä vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa säädettyä.

24 §

Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen

Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien lampaiden ja vuohien osalta. Lampaita ja vuohia on pidettävä ryhmäkarsinoissa, joissa on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue, jonne kaikki eläimet mahtuvat samanaikaisesti makaamaan. Jos lammasta tai vuohta pidetään hyväksyttävästä syystä yksinään, karsinan pinta-alan on oltava vähintään kaksi neliometriä ja muodoltaan sellainen, että lammas tai vuohi pääsee siinä esteettä kääntymään ympäri. Muihin lampaisiin tai vuohiin on oltava näköyhteys.

Pässit ja vuohipukit on pidettävä ryhmäkarsinassa, jos eläinlääketieteellinen syy tai aggressiivinen käytös ei edellytä eristämistä. Jos tilalla on vain yksi pässi tai vuohipukki, on noudatettava 1 momentissa säädettyjä yksilökarsinan vaatimuksia. Ryhmäkarsinassa pässiä tai vuohipukkeja kohden tulee olla tilaa vähintään kaksi neliometriä.

Uuhelle ja sen vastasyntyneille karitsoille on oltava karitsointikarsina, jossa eläinten käytössä olevaa lattiapinta-alaa on vähintään 2,2 neliometriä ja jossa on lämmitysmahdollisuus tai joka on lämpöeristetty. Karitsoilla on oltava karitsakamarit kahden viikon iästä alkaen vieroitukseen saakka. Vaatimukset karitsointikarsinoista ja karitsakamareista eivät koske uuhia ja karitsoita, jotka ovat laitumella.

Sairas- ja hoitokarsinat voivat olla usean eläimen yhteiskäyttöisiä, mutta eläimen eristämiseen on varauduttava. Sairas- ja hoitokarsinan on oltava kiinteäpohjainen ja sen makuualueen hyvin kuivitettu, pehmeä ja siinä on oltava eläimen lämmitysmahdollisuus. Useamman eläimen yhteisesti käyttämässä sairaus- ja hoitokarsinassa tai yksilökarsinassa tilaa on oltava vähintään kaksi neliometriä vähintään kolmen kuukauden ikäistä lammasta tai vuohta kohden.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa, lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 3 momentissa, 4 §:n 1 ja 3 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 13 §:n 2 momentissa ja 15 §:n 1 momentissa sekä vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 3

momentissa, 4 §:n 1 momentissa, 5 §:n 1 ja 3 momentissa sekä 12 §:n 2 momentissa säädettyä.

25 §

Lampaiden ja vuohien laidunnus

Lampaiden ja vuohien laidunnusta koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatalan kaikkien yli kolmen kuukauden ikäisten lampaiden ja yli 12 kuukauden ikäisten vuohien osalta. Edellä mainitut lampaat ja vuohet on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä. Pässien ja vuohipukkien laidunnus voidaan korvata ulkoilulla. Laitumella vuohilla on oltava mahdollisuus toteuttaa luontaista kiipeilytarvettaan.

Laidunnus on kirjattava.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 6 §:n 2 momentissa ja 7 §:ssä sekä lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:n 2 momentissa ja vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:n 2 momentissa säädettyä.

26 §

Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma

Siipikarjan hyvinvointisuunnitelmaa koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatalan kaikkien broilereiden, kalkkunoiden, munivien kanojen ja munivien kanojen emojen osalta. Viljelijällä on oltava kokonaisvaltainen siipikarjan hyvinvointisuunnitelma sitoumuskauden alusta lähtien. Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, jonka tulee sisältää tilakohtaisia toimia siipikarjan hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava maatalan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen:

- 1) pitopaikan olosuhteet;
- 2) eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ruokintasuunnitelma ja rehuanalyysi sekä muu ruokinnan toteuttaminen;
- 3) tautisuojaus;
- 4) hyvinvoinnin parantaminen;
- 5) mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tautisuojaukseen kuuluu kaksi kertaa kenkien vaihto eri alueilla, suojarusteet sekä käsien pesu ja kuivaus

kertakäyttöpyyhkeisiin. Jos rakennuksessa on useampi osasto, jokaisella osastolla on käytettävä sille osastolle tarkoitettuja kenkiä.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 9 §:n 1 momentissa, kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n 1 momentissa ja broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n 1 momentissa säädettyä.

27 §

Siipikarjan olosuhteiden parantaminen

Siipikarjan olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä on toteutettava maatilan kaikkien broilereiden, kalkkunoiden, munivien kanojen ja munivien kanojen emojen osalta. Siipikarjan hyvinvoinnin edistämiseksi viljelijän on huolehdittava jatkuvasti:

- 1) siipikarjan hyvinvoinnin seurannasta;
- 2) kasvattamon lämmityksestä;
- 3) kasvattamon ilmanvaihdosta;
- 4) kasvattamon kosteudesta;
- 5) muista kuin 2–4 kohdassa tarkoitetuista kasvattamon olosuhteista.

Kasvattamossa on oltava kaikkien lintujen käytössä virikkeitä, tasoja, rampeja tai orsia.

Viljelijän on kirjattava, mitä toimenpiteitä olosuhteiden parantamiseksi tehdään ja mitä virikkeitä tilalla on käytössä.

Broilerin puolivuosisissa teuraseräraporteissa vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen prosenttiosuus ei saa ylittää yhtä prosenttia ja lihantarkastuksessa tarkastuseläinlääkäriin antaman eräkohtaisen jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksen on oltava alle 30 pistettä. Jos jalkapohjatulehdusarvioinnin tulos on alle 25 pistettä, vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen osuutta ei huomioida.

Kalkkunoiden lihantarkastuksessa ilmapussintulehdusten vuoksi hylättyjen kokonaisten ruhojen prosenttiosuuden on oltava puolivuositain alle kaksi prosenttia.

Kanalan ilman viikkokohtainen ammoniakkipitoisuusarvo tulee avokanalassa olla alle 18 ppm. Kanalan ilman ammoniakkipitoisuus on kirjattava.

Toimenpiteen vähimmäistasona on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 1 §:n 1 ja 4 momentissa, 2 §:n 1 momentissa, broilereiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 3 momentissa, 4 §:n 1, 2 ja 6 momentissa ja 16 §:ssä, kalkkunoiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1–3 momentissa sekä kanojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentissa, 12 §:n 4–6 momentissa, 13 §:n 1 ja 2 momentissa ja 14 §:ssä säädettyä.

28 §

Eläinten hyvinvointikorvauksen maksaminen

Eläinten hyvinvointikorvaus nautoista, lampaista ja vuohista maksetaan kahdessa erässä. Maksettavan eläinten hyvinvointikorvauksen ennakko tai ensimmäinen erä maksetaan niiden eläinyksiköiden perusteella, jotka ovat nautarekisterin tai lammas- ja vuohirekisterin tietojen mukaan kertyneet sitoumuskaudella 1 päivästä tammikuuta 30 päivään kesäkuuta. Toinen erä maksetaan niiden eläinmäärien perusteella, jotka ovat kertyneet tuenmääräytymisvuonna 1 päivästä heinäkuuta 31 päivään joulukuuta. Toisessa erässä maksettavasta korvauksen määrästä vähennetään ensimmäisessä erässä maksettu korvauksen määrä.

Eläinten hyvinvointikorvaus siipikarjasta ja sioista maksetaan yhdessä erässä.

29 §

Eläinten hyvinvointikorvauksen määrä

Eläinten hyvinvointikorvausta voidaan maksaa vuosittain korvauskelpoisista eläimistä eläinyksikköä kohden seuraavasti:

toimenpide	euroa
nautojen hyvinvointisuunnitelma	18
nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat	23
vasikoiden olosuhteiden parantaminen	344
urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen	135
nuorkarjan laidunnus	67
emo- ja lypsylehmien laidunnus	67
nautojen ulkoilu	33
sikojen hyvinvointisuunnitelma	11
vapaaporsitus	555
parannetut porsimisolosuhteet	445
emakoiden ja ensikoiden olosuhteiden parantaminen	53

vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen	69
lihasikojen olosuhteiden parantaminen	59
lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma	17
lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen	94
lampaiden ja vuohien laidunnus	33
siipikarjan hyvinvointisuunnitelma	9
siipikarjan olosuhteiden parantaminen	27

30 §

Euroopan komission päätöksen huomioonottaminen

Tässä asetuksessa tarkoitettu korvaus myönnetään, jollei Euroopan komission sitä koskevasta päätöksestä muuta johdu.

31 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

32 §

Siirtymäsäännös

Mitä asetuksen 18 §:n 3 momentissa säädetään pinta-ala- ja kääntöhalkaisijavaatimuksista, ei sovelleta viljelijöihin, jotka ovat investoineet kuuden neliömetrin porsituskarsinoihin ja aloittaneet niiden rakennustyön ennen 31 päivää joulukuuta 2021.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115 ([32021R2115](#)) EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1

Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 ([32022R0126](#)) EUVL L 20, 31.1.2022, s. 52
Helsingissä 29.12.2022

Puolustusministeri
Antti Kaikkonen

Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska